

2297 ^{12/1} 18: 1. Beh. af F. t. L. ang. Ordn. af den højere Undervisn. i Københ. s. m. fl. Kommuner. 2298

saa er født Politiker. Men saa forstaar jeg ikke, at han har noget at bebrejde Venstre, som gik med til dette Palliativ, og da der kun var Tilfredshed med det hos alle dem, der følte sig trykkede af Tilstanden, synes jeg, der ikke er andet at sige dertil, end at det hjalp den Gang, Tid var, og saaledes, som man ønskede det.

Jeg havde egentlig ventet, at det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds i sin Tale var gaaet længere tilbage og havde bebrejdet Højre, at det, da det var Regeringsparti, ikke havde gjort noget, thi i den Henseende kan man gaa meget langt tilbage; man kan gaa helt tilbage til Reformationstiden. Jeg tog det, der laa for lige i Øjeblikket, men nu vil jeg lade Bebrejdelserne ligge efter den Forklaring, den højtærede Skoleminister kom med.

Det her foreliggende Lovforslag vedrører, som alle Ordførerne har antydet, ikke alene de 3 Kommuner, som nævnes i det, men hele Landet, og det indebærer i sig mange Problemer, og det Problemer, som ingen af Partierne — er jeg overbevist om — vil have, der skal tages overfladisk paa. Jeg begriber ikke, at det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds ikke forstod, hvad jeg mente med en midlertidig Ordning, og sagde, man lige saa godt kunde vedtage dette Lovforslag som en midlertidig Ordning, og at den højtærede Minister heller ikke forstod, hvad jeg mente dermed; jeg henviste nemlig til en midlertidig Ordning, svarende til, hvad der udtrykkes i Lovforslagets § 5, en Ordning altsaa, som Lovforslaget foreslaar skal gælde for de Skoler, som ikke nu straks kan blive overtaget, en Ordning, hvorved de faar et ordentligt offentligt Tilskud. Dette vil i Virkeligheden kun være en Fortsættelse ad den Vej, vi har været inde paa hidtil. Det blev for Resten udtrykt meget skarpt af det ærede Medlem fra Kolding (Laurson), som havde Ordet i Gaar, at ogsaa han vilde være med til at yde et Tilskud paa samme Maade som nu, saaledes at det ikke skulde komme nogen til Skade, hvis vi ikke fik det foreliggende Lovforslag vedtaget.

Det ærede Medlem for Københavns

5te Valgkreds (Borbjerg) mente, at § 7 var klar. Det har jo vist sig baade i Pressen og her i Tinget, at der i alt Fald er mange, for hvem den er uklar. Jeg er heller ikke saa helt sikker paa, at man i Lovsprog kan finde et klarere Udtryk — det sagde jeg for øvrigt ogsaa i min første Tale —, men jeg mener, at Livet maa se at bringe Klarhed. Derimod kan jeg ikke tro, at det skal ske her i Rigsdagen. Jeg vilde da nødig være Leder af en Privatskole, hvis jeg skulde staa Skoleret under den offentlige Behandling her i Rigsdagen, og alle mine Læreres Kvalifikationer, min Undervisningsmetode o. s. v. skulde behandles her, saaledes som den højtærede Minister antydede. Vi maa i alt Fald finde en anden Ordning, thi det kan de private Skoler ikke være tjente med, og det sker jo heller ikke for andre Skolers Vedkommende, som faar Tilskud.

Det glædede mig for øvrigt at høre det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds' Udtalelser om den private Skole. Jeg mærkede, at den gamle Grundtvigianer i ham ikke er død. Det ærede Medlem har jo flere Gange hævdet, at han var endnu Grundtvigianer, paa det kirkelige Omraade maaske endog den sidste Grundtvigianer. Paa Skolens Omraade er han i alt Fald endnu et Stykke af en Grundtvigianer, og det konstaterer jeg med stor Tilfredshed. Naar det ærede Medlem sagde, at fra Frisindets Side har man aldrig søgt at øve aandeligt Tvang, er dette naturligvis uomtvisteligt, thi i samme Øjeblik der øves aandeligt Tvang, er Frisindet forduftet. Det er jo Frisindets Væsen ikke at øve aandeligt Tvang. Men i sin næste Sætning satte det ærede Medlem „Socialdemokratiet“ ind i Stedet for „Frisindet“, og derved bliver Spørgsmaalet jo et andet, thi det er ikke en given Ting, at Socialdemokrati og Frisind absolut falder sammen. Jeg haaber, at det danske Socialdemokrati altid vil være et aandeligt frisindet Parti. Det er mit Haab, men Haabet kan beskæmmes. Det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds kan gøre meget for, at det ikke skal blive beskæmmet. Men at det hører til Socialdemokratiets Væsen som saadant ikke at øve aandeligt Tvang, vil jeg ikke indrømme. Jeg synes ogsaa, at skønt So-